

На основу члана 56. став 1. тачка 1), у вези члана 44. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник Републике Србије", број: 62/03, 64/03, 58/04, 62/04, 79/05, 101/05-др. закон, 79/05, 81/05-испр. др. закон и 79/05) и члана 75. став 1. тачка 2. Статута Основне школе "Иван Милутиновић", Суботица, Школски одбор исте школе је донео дана 24.11.2008. године

П Р А В И Л Н И К
О М Е Р А М А, Н А Ч И Н У И П О С Т У П К У З А Ш Т И Т Е И Б Е З Б Е Д Н О С Т И У Ч Е Н И К А
О С Н О В Н Е Ш К О Л Е " И В А Н М И Л У Т И Н О В И Ћ ",
С У Б О Т И Ц А

1. Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником се уређују мере, начин и поступак заштите безбедности ученика Основне школе "Иван Милутиновић", Суботица (у даљем тексту: Школа) за време остваривања образовно-васпитног рада у згради Школе и непосредној околини и време извођења рекреативне наставе, екскурзија, излета и сличних активности које организује Школа..

Члан 2.

Школа спроводи мере утврђене овим правилником самостално или у сарадњи са надлежним државним или органом локалне самоуправе или специјализованом установом.

2. Мере

Члан 3.

Мере које школа самостално спроводи у циљу заштите безбедности ученика су:

- Свакодневна сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
- дежурство наставника и помоћно-техничког особља, у школи и ван ње,
- физичке мере онемогућавања ученика и запослених да доведу себе и друге у опасност у школском дворишту, у школском објекту и његовој непосредној близини или на месту где се одвија активност коју организује школа,
- провера и контрола исправности опреме и учила у школи и забрана њиховог коришћења у неисправном стању,
- обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика,
- придржавање прописа заштите на раду приликом учешћа ученика у организованом раду, пракси и другим активностима које организује школа и
- придржавање прописаних мера приликом извођења екскурзија, излета и школе у природи, који се односе на безбедност ученика (техничка исправност превозног средства, прописани број пратилаца групе, просторно и безбедоносно одговарајући објект за смештај ученика, посебно осигурање ученика, дневна вожња аутобусом, благовремена информисаност о здравственом стању ученика и друго).

Члан 4.

Сви запослени у школи који уоче било коју врсту могућности или непосредне опасности по ученике дужни су да одмах удаље ученике од места опасности или отклоне околност која изазива опасност и обавесте о томе дежурног наставника или директора школе ради предузимања даљих мера.

Члан 5.

У случајевима учесталог насилничког или другог вида криминалног понашања лица у школском дворишту и у близини школе према ученицима, директор школе може, на период док се не отклони угроженост ученика, скратити време трајања наставног часа у циљу избегавања таквог понашања.

Члан 6.

Мере које школа врши у сарадњи са надлежним државним или органом локалне самоуправе и специјализованом установом су:

- обезбеђивање средстава за отклањање опасности по ученике, поправком, санирањем или мењањем стања у и око школског дворишта, на објекту школске зграде, инсталацијама опреми или училима,
- неодложно спровођење мера наложених од стране надлежног државног органа у циљу безбедности ученика и
- планирање и спровођење програма за ученике у оквиру саобраћајне заштите, здравствене заштите, заштите од болести зависности, заштите од насиља у породици и ужој средини, и превенције која се односи на малолетничку деликвенцију.

3. Сарадња са органима локалне самоуправе и другим субјектима

Члан 7.

У поступку спровођења мера наведених у претходном члану, школа сарађује са:

1. Општинском, односно градском управом задуженом за образовање,
2. Општинском, односно градском управом задуженом за спорт и омладину,
3. Општинском, односно градском управом надлежном за здравство,
4. Надлежним одељењем Министарства унутрашњих послова,
5. Општинском, односно градском управом надлежном за саобраћај,
6. Домом здравља чији је оснивач локална самоуправа,
7. Општинским, градским, покрајинским односно републичким инспекцијама за просвету, грађевинарство и урбанизам, саобраћај, инспекцијама у саставу Министарства унутрашњих послова и санитарном инспекцијом,
8. Здравственим установама које у свом раду врше контролу или лечење деце, односно ученика,
9. Центром за социјални рад,
10. Покрајинским секретаријатима задуженим за образовање и за спорт и омладину и
11. Надлежним одељењем Министарства просвете и спорта.

4. Обезбеђивање средстава за спровођење мера

Члан 8.

У спровођењу мера наведених у члану 6. став 1. алинеја 1. и 2. овог правилника, ако њихово спровођење изискује новчана средства, директор школе по хитном поступку подноси захтев за средства надлежном органу локалне самоуправе.

Поред наведеног у претходном ставу, директор може поднети захтев за средства или део средстава и Покрајинском секретаријату за образовање и културу, или у зависности од природе захтева, Покрајинском секретаријату за спорт и омладину, као и Министарству просвете и спорта.

До отклањања опасности спровођењем мера из става 1. овог члана, директор школе доноси привремене мере којима штити безбедност ученика забраном и физичким спречавањем коришћења одређеног простора, инсталације, опреме или учила у школи, школском дворишту или непосредној околини школе.

Члан 9.

Ако општинска, односно градска управа надлежна за образовање, у законом прописаном року не одговори позитивно, односно не обезбеди неопходна тражена средства за примену мера које је школи наложио инспекцијски орган у смислу члана 5. став 1. алинеја 2. овог правилника, директор школе је у обавези да у даља 3 дана обавести инспекцијски орган о учињеном и упути га на општинску, односно градску управу надлежну за образовање.

Ако мера из члана 6. став 1. алинеја 2. мора хитно да се примени због отклањања непосредне опасности по живот и здравље ученика и запослених, директор школе одмах спроводи привремене мере у смислу члана 8. став 3. овог правилника, обавештава надлежни орган општинске односно градске управе и одмах обезбеђује извођење најнужнијих радова на отклањању непосредне опасности.

Радови наведени у ставу 2. овог члана сматрају се хаваријским у смислу члана 10. став 1. овог правилника.

Ако је износ новчаних средстава неопходан за примену мера из члана 6. став 1. алинеја 2. овог члана толики да је за извођење радова прописан тендерски поступак, директор школе ће расписати тендер уз истовремено подношење захтева за новчана средства у смислу члана 8. ставови 1. и 2.

5. Хаваријски радови

Члан 10.

У случају хаварије, оштећења изазваног вишом силом или у другим случајевима, када би хитно неотклањање узрока или последица изазвало опасност по живот и здравље ученика и запослених, онемогућило извођење наставе или непосредно угрозило имовину школе, школа ће приступити отклањању опасности, односно поправци хаварије или узрока угрожавања ученика и запослених тако што позива овлашћено предузеће или установу да изврши радове на отклањању непосредне опасности са листе предузећа, односно установа коју утврђује локална самоуправа.

Локална самоуправа је у обавези да у року од 30 дана од дана давања сагласности на овај правилник утврди листу овлашћених предузећа, односно установа за отлањање хаваријских кварова и других опасности из става 1. овог члана.

Трошкове извођења хаваријских радова из 1. става овог члана сноси непосредно локална самоуправа.

У случајевима из става 1. овог члана директор школе прекида образовно-васпитни рад у делу или у целој школи у складу са законом и о томе одмах обавештава надлежни орган локалне самоуправе.

Ако локална самоуправа не изврши своју обавезу из 2. става овог члана, школа самостално одређује предузеће или установу за извршавање хаваријских радова и доставља свој рачун за хаваријске радове јединици локалне самоуправе. Рачун школе из овог става има снагу извршне исправе.

6. Обавезе школе и запослених

Члан 11.

Сви запослени у школи морају бити упознати са овим правилником као и мерама које у циљу безбедности ученика налажу надлежни државни органи и установе и придржавати се тих мера.

Члан 12.

Мере из члана 6. став 1. алинеја 3. овог правилника, у сарадњи са надлежним државним органима, специјализованим установама и организацијама, на почетку сваке школске године планира стручна служба школе.

План из претходног става садржи време, место и садржај мере, обухват ученика и носиоце реализације мере и саставни је део годишњег програма рада школе.

Члан 13.

Сваки наставник, посебно одељенски старешина, дужан је да прати са будном пажњом стање у породици ученика и ако увиди постојање насиља упереног према ученику, писмено ће обавестити стручну службу о томе ради предузимања даљих мера на заштити ученика.

Одељенски старешина је дужан да, уколико ученик нередовно похађа наставу или дуже време неоправдано изостане са наставе, писмено обавести о тој чињеници стручну службу школе, која позива родитеља или старатеља да се изјасни о изостанку ученика са наставе и о разлозима и околностима које су довеле до тога.

Ако се родитељ или старатељ не одазове уредно позиву у ком је утврђен рок до ког мора доћи у школу, или се изјасни о разлозима и околностима изостајања ученика на такав начин да је очигледна родитељска небрига и да су разлози за изостанак неоправдани, стручна служба обавештава о томе орган општинске, односно градске управе надлежан за образовање ради покретања прекршајног поступка против родитеља и центар за социјални рад ради предузимања даљих мера и бриге о ученику.

7. Заштита деце од насиља

Члан 14.

Школа је дужна да обезбеди услове за заштиту деце од свих облика насиља, злостављања и занемаривања.

Под насиљем се подразумева сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце.

Заштита деце од насиља обухвата мере и пострупке у случају појаве насиља међу децом, насиља од стране одрасле особе запослене у школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у школи.

Члан 15.

Физичко насиље је понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета.

Психолошко или емоционално насиље је оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психишког или емоционалног здравља или достојанства детета.

Сицијално насиље је понашање које има за последицу искључивање из групе или дискриминацију детета по било ком основу.

Сексуално насиље подразумева укључивање детета у било какву контактну или неконтактну сексуалну активност.

1. Мере превенције

Члан 16.

Ради спречавања свих врста насиља над децом школа је дужна да примењује мере превенције чији су циљеви:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- укључивање свих интересних група (деца, запослене у школи, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- дефинисање поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- информисање свих интересних група о поступцима заштите;

- унапређивање компетенција свих интересних група о поступцима заштите;
- унапређивање компетенција свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Члан 17.

Мере превенције школа је дужна да планира Годишњим програмом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности школског објекта и дворишта и сл.

2. Мере интервенције

Члан 18.

Сазнање о насиљу – откривање одвија се:

- опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета и породице, или путем поверавања непосредно од самог детета или посредно од стране треће особе (вршњак, родитељ...).

Члан 19.

Сваки запослени у установи који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ, уколико процени да самостално не може да прекине насиље.

Члан 20.

Након прекидања насиља запослени који је прекинуо насиље дужан је да у складу са конкретним околностима обезбеди сигурност детета.

Члан 21.

После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава одељенски старешина.

Члан 22.

Одељенски старешина дужан је да по стицању сазнања да се десило насиље или да постоји сумња да се насиље дешава организује консултације чији циљ је да се:

- разјасне околности и анализирају чињенице везане за случај насиља;
- процени ниво ризика и направи план заштите;
- донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Члан 23.

Консултације се обављају у оквиру школе са колегом, Тимом за заштиту деце од насиља, психологом, педагогом, директором и школским полицајцем, поштујући принцип поверљивости.

Низак ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја довољно ангажовање оног ко је открио насиље. Уколико је потребно одељенски старешина преузима додатне мере, евидентира, прати понашање и сл.

Умерени ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја потребно укључивање других лица у оквиру школе (одељењски старешина, родитељи, други ученици, ПП служба, Тим за заштиту деце од насиља, директор), и ако се насилничко понашање које има низак ниво ризика понавља од стране истих актера.

Висок ниво ризика насилничког понашања постоји када школа нема капацитет за решавање и обраћа се другим институцијама: Министарству унутрашњих послова, Центру за социјални рад, здравственим институцијама.

Члан 24.

У зависности од сложености ситуације консултације се могу обавити и са службама изван школе:

- Центром за социјални рад;
- здравственом установом;
- Министарством унутрашњих послова.

Члан 25.

Након обављених консултација предузимају се следеће мере:

- информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици;
- договор о заштитним мерама према детету;
- организовање посебних програма оснаживања деце за конструктивно понашање у ситуацијама насиља;
- предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених.

Члан 26.

У случају када постоји сумња да је дете жртва злостављања или занемаривања од стране одрасле особе која није запослена у школи, директор школе подноси пријаву надлежној институцији:

- здравственој установи (уколико је детету неопходна здравствена заштита);
- Министарству унутрашњих послова (уколико је детету потребна физичка заштита или постоји сумња да је извршено кривично дело);
- Центру за социјални рад.

Пријава садржи податке о детету и разлоге за упућивање.

Пре подношења пријаве потребно је обавестити родитеље, осим ако постоји процена да ће тим бити угрожена безбедност детета.

Члан 27.

Нико од запослених у школи није овлашћен да спроводи истрагу или доказивање злостављања и занемаривања у породици. Задаци школе у случају постојања сумње исцрпљују се подношењем пријаве.

Члан 28.

Сваки запослени у школи дужан је да директору школе пријави насиље од стране запослених у школи према детету.

Уколико је због случаја насиља од стране наставника према детету покренут дисциплински поступак, директор школе је дужан да наставника удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника одлуку о удаљењу дужан је да донесе Школски одбор.

Директор школе је одговоран за поштовање законитости рада школе и предузимањем мера у складу са важећим законима.

Члан 29.

Ради спровођења поступка заштите деце образује се Тим за заштиту деце од насиља.

Чланове тима решењем директор именује из реда запослених који показују високу професионалност у раду, имају добре комуникацијске способности и у својој личној и професионалној биографији немају елементи насилног понашања.

Приликом именовања чланова Тима, директор обезбеђује да током радног времена школе увек неко од чланова Тима буде на располагању.

Задаци и план рада Тима за заштиту деце од насиља утврђују се Годишњим програмом рада школе.

Члан 30.

Евиденцију о појавама насиља дужан је да води одељенски старешина.

Документацију о појавама насиља чува се на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података.

Члан 31.

Сваки наставник је одговоран за исправност и безбедност опреме и учила у својој учионици, кабинету, радионици или физкултурној сали за коју је задужен и дужан је писмено да обавести директора о неисправности опреме, учила или других средстава и инвентара у задуженом простору, а уколико процени да је присуством у просторији за коју је задужен, ученицима угрожен живот и здравље, забраниће ученицима улазак у ту просторију, односно наложити ученицима да је напусте и о томе одмах обавестити директора или дежурног наставника.

Наставник први улази у учионицу, кабинет, радионицу или други простор где се изводи наставни час или друга активност, а тек потом ученици и излази из тог простора тек када га напусте сви ученици осим дежурног ученика.

Члан 32.

Школа је у обавези да обезбеди на доступном месту за наставнике, васпитаче и стручне сараднике прописану опрему и средства за пружање прве помоћи ученицима, запосленима и другим лицима, као и доступност телефонског апарата у случају хитне потребе, све време рада школе.

Секретар школе је дужан да на видно место у зборници, канцеларији секретара и стручних сарадника истакне лако уочљиве бројеве прве помоћи, ватрогасаца, полиције (одељење за саобраћај и одељење за јавну безбедност), комуналних предузећа, односно служби које интервенишу у хитним случајевима и овлашћених предузећа, односно установа из члана 9. овог правилника.

Члан 33.

Наставник физичког васпитања, кога одреди директор школе, задужен је за праћење оспособљености запослених за пружање прве помоћи и организовање обуке запослених за пружање прве помоћи.

Сваки запослени приправник дужан је да у року од 3 месеца од заснивања радног односа прође обуку прве помоћи.

Обука свих запослених у пружању прве помоћи врши се на сваких 5 година. Евиденцију о овоме, организовање обуке и контролу средстава и опреме за пружање прве помоћи врши наставник наведен у 1. ставу овог члана.

Сваки наставник и други запослени у школи дужан је да одмах, без одлагања укаже прву помоћ ученику, другом запосленом или другом лицу које се затекне у школи.

Члан 34.

Сви запослени у школи дужни су да савладају основну противпожарну обуку у складу са законом, а школа мора да има довољно противпожарних апарата.

Запослени ког одреди директор школе задужен је за праћење оспособљености запослених за противпожарну заштиту, доношење општег акта о противпожарној заштити и примену мера противпожарне заштите у школи. У правилу, по природи посла то може

бити наставник техничког образовања, наставник физике или секретар школе или други запослени који је положио прописани курс противпожарне заштите.

Запослени из става 2. овог члана одмах, писмено, обавештава директора школе о уоченим пропустима у примени прописаних мера противпожарне заштите.

Члан 35.

Школа је у обавези да врши редовну контролу громобранске инсталације од стране овлашћених организација и да поседује уредну документацију о томе. Евентуалне недостатке ће отклањати у најкраћем могућем року.

Члан 36.

Дежурство наставника утврђено је у акту о систематизацији, у решењу којим се утврђују послови и радни задаци за сваког појединог наставника и у школском распореду часова.

Распоред дежурства наставника је саставни део распореда часова школе.

Члан 37.

Наставник дежура у смени у којој изводи наставу и може бити дежуран највише три пута у току недеље.

Сви дежурни наставници у једној смени долазе у школу, у дану када су дежурни, 30 минута пре почетка наставе у смени, а напуштају школу 15 минута по завршетку наставе у смени.

Укупан број дежурних у смени је 3, од тога један је главни дежурни, а остали се распоређују, по један на сваки спрат и приземље и два у двориште школе /на великом одмору/.

Главни дежурни води књигу дежурства у коју уписује податке о присутним, односно одсутним дежурнима, замени одсутног дежурног, о чему одлучује директор школе, а у његовом одсуству главни дежурни, битним околностима које се односе на безбедност ученика, ритам и рад школе, инцидентима и догађајима који се тичу безбедности ученика, имовине школе, чистоће школских просторија и школског дворишта и слично.

Дежурни наставници долазе на посао у зборницу школе и ту се јављају главном дежурном, потом врше обилазак простора за који су задужени и информичу главног дежурног о затеченом стању, а главни дежурни предузима мере уколико су потребне ради успостављања нормалног стања и услова за почетак наставе.

Дежурни наставници за време одмора у простору за који су задужени, приликом изласка и уласка ученика у школу, проверавају и контролишу понашање ученика, њихово напуштање и улазак у учионицу и по завршетку наставе у смени поново обилазе простор за који су задужени и извештавају главног дежурног о стању.

Главни дежурни чека долазак главног дежурног у другој смени и предаје му књигу дежурства.

У периоду лепог времена, сви дежурни наставници, осим главног дежурног, за време велоког одмора заједно са ученицима излазе у двориште и старају сре о одржаванју реда приликом изласка и уласка ученика у школску зграду.

Члан 38.

Сви наставници на крају сваког часа напуштају учионицу тек пошто из ње испрате све ученике.

Члан 39.

Наставник који организује допунски, додатни час или неке друге активности, дужан је да брине о боравку ученика од почетка до краја ових активности.

Члан 40.

Директор школе је одговоран за израду распореда дежурстава и контролу његовог извршавања.

Члан 41.

Техничко особље помаже у раду дежурним наставницима, дежура на свом радном месту и не удаљава се са њега без дозволе директора или секретара школе. У сарадњи са дежурним наставником проверава разлоге доласка страних лица у школу и прати њихово кретање у школској згради и дворишту и о томе обавештава дежурног наставника.

Члан 42.

Техничко особље, посебно спремачица и други задужени запослени дужни су да се старају да за време трајања часа улазна врата школе буду закључана или под сталним надзором, да дозволе улазак лицима чији је долазак најављен, а осталима тек по одобрењу директора, секретара школе или главног дежурног наставника.

7. Дежурство ученика

Члан 43.

Дежурни ученик у одељењу остаје у учионици, кабинету, радионици или фискултурној сали по завршетку часа да би извршио задатке које му постави предметни наставник (брисање табле, уклањање нереди направљеног током часа, прегледање да ли су ученици изнели све своје ствари из учионице или кабинета и слично). По завршеном послу дежурни ученик и предметни наставник заједно напуштају учионицу или други простор и ученик се придружује осталим ученицима из одељења.

Дежурни ученик на почетку часа извештава предметног наставника о одсутним ученицима и током дежурства прати присутност и одсутност ученика на настави и другим активностима.

8. Осигурање ученика

Члан 44.

Школа је у обавези да обезбеди родитељима могућност осигурања ученика школе за случај повреде и несреће и упозна са условима под којим се врши осигурање.

9. Обавезе савета родитеља

Члан 45.

Осим законом утврђеног права учешћа у прописивању мера у овом правилнику, савет родитеља одлучује о броју ученика које током екскурзије, рекреативне наставе, излета, зимовања или летовања, прати један наставник или стручни сарадник, разматра понуде о осигурању и предлаже директору избор осигуравајуће компаније.

10. Заштита од поплава, пожара, удара грома и других елементарних непогода

10. Обавезе локалне самоуправе

Члан 46.

Локална самоуправа давањем сагласности на овај правилник преузима обавезе прописане у њему као уговорне.

Овлашћени орган локалне самоуправе за давање сагласности на овај правилник је:

Члан 47.

Овај правилник ступа на снагу и без сагласности локалне самоуправе, ако локална самоуправа одбије сарадњу у поступку доношења, односно одбије да да сагласност на правилник.

У случају наведеном у ставу 1. овог члана школа може тужбом, у складу са законом потраживати средства за радове наведене у члану 9. став 2. и члану 10. овог правилника, под условим да на основу одлуке савета родитеља, родитељи сnose трошкове отклањања непосредне опасности по живот и здравље ученика и трошкове спора.

У случају наведеном у ставу 1. овог члана надлежни орган локалне самоуправе нема овлашћења наведена у члану 25. став 2. и 3. овог правилника, већ те послове врши школа.

Члан 48.

За примену овог Правилника одговоран је директор школе.

11. Прелазне и завршне одредбе

Члан 49.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важу Правилник донет октобра 2003. године.

Члан 50.

Овај правилник ступа на снагу 8 дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Правилник је објављен
на огласној табли школе
26.11.2008. године,
тврди и оверава секретар школе

ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА

.....

М. П.

.....